

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 13 december 2021

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 53.333-53.334-53.438/III/N
MN

Betreft: klacht betreffende aankondigingen in het station van Kortrijk

Ter zitting van 10 december 2021 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in haar Nederlandse afdeling (NA), verschillende klachten die bij haar werd ingediend met betrekking tot tweetalige aankondigingen bij aankomst van de trein in het station van Kortrijk.

In uw brief van 1 oktober 2021 antwoordde u wat volgt:

Aangezien de klacht een analoge inhoud heeft als twee eerdere klachten die U ons overmaakte zijn we zo vrij te verwijzen naar het antwoord dat de NMBS in het kader daarvan heeft gegeven. (...)

De klacht in bijlage betrof de aankondiging in een trein te Kortrijk, de huidige klacht betreft de aankondiging in het station van Kortrijk. De NMBS verricht de meertalige aankondiging omwille van de splitsing van de trein en de noodzaak om de geode doorreis van anderstalige reizigers, waaronder internationale reizigers met bestemming Rijsel, te garanderen.

Een goede dienstverlening veronderstelt inderdaad minimaal het verstrekken van noodzakelijke informatie. Het lijkt ons niet meer dan normaal dat – wanneer de trein onderweg wordt gesplitst – men de reizigers informeert in welk deel van de trein zij moeten plaatsnemen om hun bestemming te bereiken.”

*
* *

Mondelinge aankondigingen in stations en op treinen van de NMBS zijn berichten en mededelingen die voor het publiek bestemd zijn, in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

De stations van de NMBS dienen gekwalificeerd te worden als plaatselijke diensten in de zin van artikel 9 SWT. Treinen zijn gewestelijke diensten waarvan de nadere kwalificatie afhankelijk is van welke taalgebieden en gemeenten zij doorkruisen.

Overeenkomstig de SWT mag enkel de taal van het gebied gebruikt worden in de treinen en de stations in het eentalig gebied. In het homogeen Nederlands taalgebied dienen de mondelinge aankondigingen, berichten via schermen en andere berichten en mededelingen bestemd voor het publiek enkel te gebeuren in het Nederlands (artikel 11, § 1 SWT).

In de adviezen nrs. 50.036 van 23 februari 2018 en 50.315 van 5 oktober 2018 van de verenigde vergadering van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht werd het volgende gesteld over de mogelijkheden om andere talen te gebruiken:

“B Berichten en mededelingen bestemd voor toeristen

[...]

Enkel van de uitzondering van artikel 11, § 3 SWT gebruik kan worden gemaakt in de stations gelegen in een eentalig gebied, en dit op grond van de volgende voorwaarden:

- het station dient zich te bevinden op het grondgebied van een gemeente dat erkend is als een toeristisch centrum door de daartoe bevoegde overheid;
- indien niet het volledige grondgebied van de gemeente erkend is, dient het station zich te bevinden binnen het erkende gedeelte van het grondgebied;
- de gemeenteraad van die gemeente moet de beslissing hebben genomen dat de berichten en mededelingen die bestemd zijn voor toeristen, ten minste in de drie talen worden gesteld;
- de berichten en mededelingen moeten specifiek gericht zijn aan toeristen. Alle andere berichten en mededelingen die bestemd zijn voor het publiek, dienen uitsluitend in de taal van het gebied te worden gesteld;
- deze berichten en mededelingen bestemd voor toeristen dienen minstens in de drie landstalen (Nederlands, Frans en Duits), met voorrang voor de streektaal, te worden gesteld voordat ze kunnen worden afgekondigd in een andere taal, zoals het Engels.”

C Berichten en mededelingen bestemd voor internationaal publiek

Wanneer berichten en mededelingen bestemd zijn voor een internationaal publiek, kunnen deze berichten en mededelingen volgens de vaste rechtspraak van de VCT ook worden gesteld in andere talen dan de taal van het gebied. De VCT heeft al eerder geoordeeld dat dit mogelijk is voor mondelinge of schriftelijke mededelingen aan het publiek in het treinstation van de luchthaven Brussel-Nationaal (VCT 12 juni 2009, nr. 40.234) of voor aankondigingen in de grootste stations van België voor de internationale treinen en voor de treinen naar de nationale luchthaven (VCT 18 oktober 2013, nr. 45.048). Deze berichten en mededelingen mogen naast de in België gesproken talen ook in andere talen worden gesteld, met steeds voorrang voor de taal van het gebied.”

In dit advies werd duidelijk gesteld dat de mogelijkheid om andere talen te gebruiken dan de taal van het gebied enkel bestaat in de bepaalde stations en niet in de treinen.

Dit heeft tot gevolg dat het op de trein van de lijn Antwerpen Centraal / Poperinge / Lille Flandres niet mogelijk is om de aankondiging van deze splitsing in het Nederlands en in het Frans om te roepen.

Derhalve is de klacht ontvankelijk en gegrond.